

POMM1081 :

**KIELEN VARIATSIOT,
KIELITAJU,
MONILUKUTAIDOSTA,
KIELEN OPETTAMISESTA...**

**KEVÄÄLLÄ 2017
JOHANNA KAINULAINEN**

REMPU TIPASTAA KÖKÖTTIMESSÄ - KIELITAJUUN KÄSIKSI

Ravistellaan kielitajua

- Mitä kieltä teksti on?
- Mikä teksti se on? Mistä aiheesta siinä puhutaan?
 - Mitkä sanat ovat verbejä? Entä adjektiiveja?
 - Millainen sanajärjestys kielessä on?
- Mikä sana tarkoittaa 'ja' ja mikä on kieltosana?
→ Miten päättelet?

Hier ontvangt u enkele nuttige tips als u bij het wassen het milieu een handje wil helpen:

- Was niet met een halfvolle trommel
- Doseer volgens vuilgraad en waterhardheid
- Gebruik de laagst aanbevolen temperatuur
- Verminder verpakkingsafval

(Kalaja & Dufva 2005)

LUOKANOPETTAJAN KIELITAJUN SYVENTÄMINEN

(TARNASTA 2012 MUKAILLEN)

Tarvittavat **käsitteet**

Tieto ja ymmärrys
kielen rakenteista

Kyky eritellä kieltä

- tekstin
- lauseen
- sananmuotojen tasolla

Luokanopettajan
kielitaju

Oma kielenkäyttötaito

- puhuminen
- kirjoittaminen
- kielenhuolto
- ymmärtämistaidot

PEDAGOGIIKKA

Mitä oppilaan pitää osata!?!?!?

MITÄ ELÄMÄSI KIELET KERTOVAT SINUSTA?

KUKA OLET JA MINNE KUULUT?

**MILLAISIA IDENTITEETTEJÄ SINUN KIELI- JA
VIESTINTÄHISTORIASSASI NÄKYYPÄ?**

**KUINKA ERI IDENTITEETTIESI
KEHITTYMISTÄ/MUODOSTUMISTA ON TUETTU
KOULUSSA?**

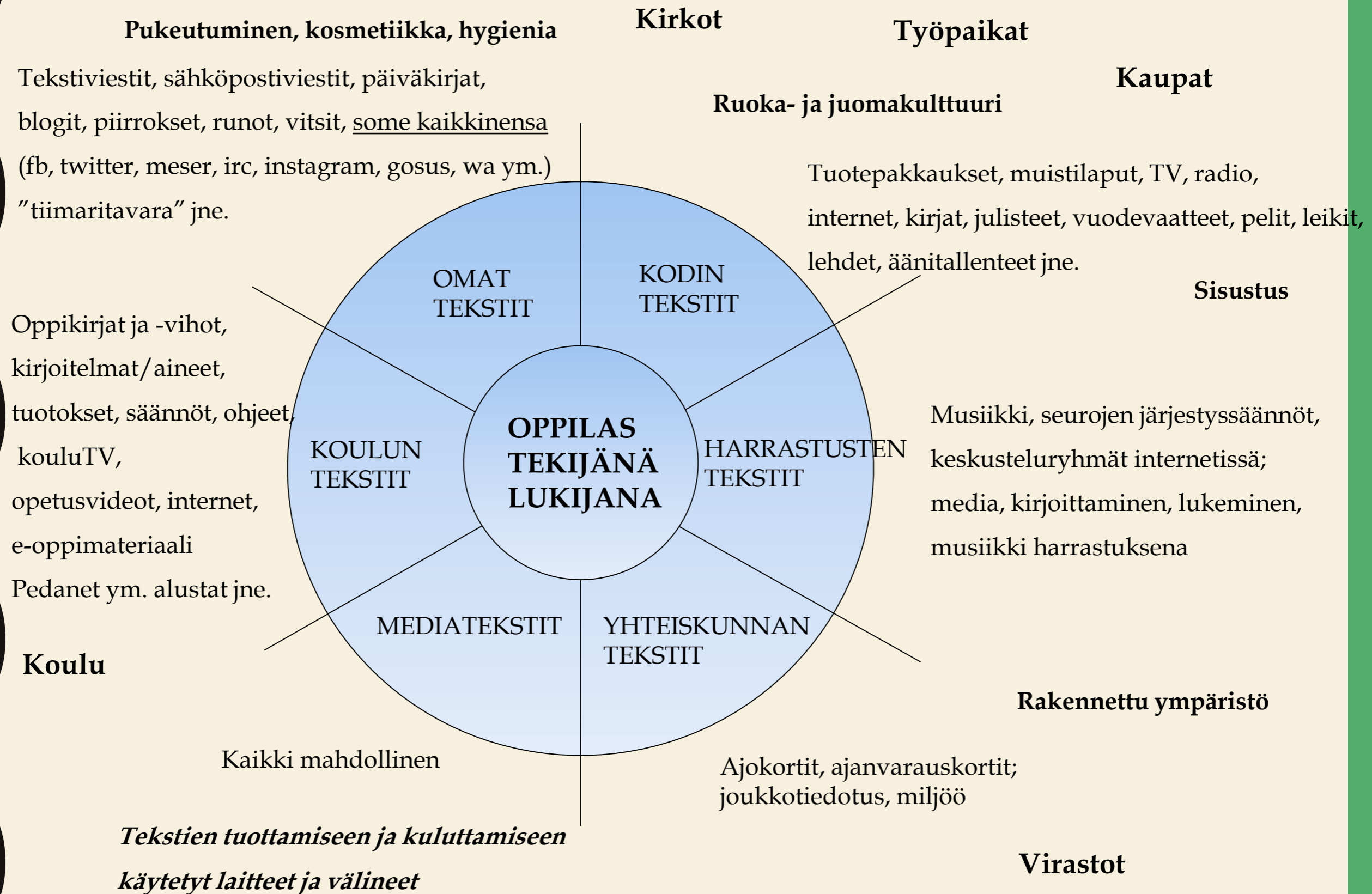

**MILLAISTA KIELITAITOJA
SINÄ TARVITSET?**

**MILLAISTA KIELITAITOJA
OPPILAASISI TARVITSEE?!**

OPETUKSEN LÄHTÖKOHTANA OPPILAS TEKSTIMAISEMINEEN?

(KS. MM. BARTON 2007; LUUKKA 2005; MARSH 2003; GEE 1990)

MATKALLA SUOMESSA (VAI SUOMESSA)...

- Valitse jokin itsellesi läheinen kielen vaihtelun muoto, käyttämäsi ”suomen kieli”, ja puhu sitä toisille kohdatessasi heitä luokkatilassa (voit olla myös kielesi kanssa ”roolissa”).
 - Olivatko toisten variaatiot helppoja tunnistaa?
 - Miltä tuntui käyttää ko. variaatiota tässä tilanteessa?
 - Miltä toisten käyttämät variaatiot sinusta tuntuivat?
 - Mitä muita ajatuksia heräsi?

Minun idiolektini?

Mun idiolekti?

Miun idiolekti?

Minu idiolekti?

?

”MINÄ OLEN JOSSAKIN TÄÄLLÄ METSÄSSÄ JA KOHTA LÄHDEN LINJA-AUTOLLA KAUPUNKIIN”

1Mä oon jossaki täällä metässä ja kohta lähen bussilla kaupunkii.

2Minä oon jossakii tiällä metässä ja kohta lähen linikalla kaapuntiin.

3Mä oon jossain tääl metässä ja lähen kohta bussilla kaupunkiin.

4Mä oon jossaki täällä mettässä ja lähen pian linkillä kaupunkiin.

5Minä oon täällä jossakin mettässä ja kohta lähen bussilla kaapunkiin.

6Mie oon jossai tääl metässä ja koht lähen bussilla kaupunkii.

7Mää oon jossain täällä metässä ja kohta lähen linkillä kaapunkiin.

8Mä oon jossai tääl metsäs ja kohta lähen linkalla kaupunkiin.

9Mä oon jossakin täällä metässä ja kohta lähen bussilla kaupunkiin.

10Mää oon jossaki täälä metäsä ja ihan just lähen bussilla kaupungille.

11Mie oon jossai tääl metäs ja koht lähen linkil kaupunkii.

12Mää oon jossai täälä mehtässä ja kohta lähen linkulla kylälle.

13Miä oon jossaa tääl mettässä ja koht lähen bussil kaupunkii.

14Mää oon josaki täälä mehtäsä ja kohta lähen linkulla kylälle.

15Mää oon jossain tääl mettäs ja lähen just busal keskustaan.

KIELEN VAIHTELUN NIMITYKSIÄ OVAT

- **kirjoitettu kieli** (kirjoitettujen tekstien kielimuodot)
- **puhuttu kieli** (puhuttu kielimuodot eri tilanteissa ja eri alueilla)
- **kirjakieli** (normisuositusten mukainen kirjoitettu kieli)
- **yleiskieli** (kielilyhteisön jäseniä yhdistävä normitettu kirja- ja puhekielen kielimuoto)
- **verkkokieli** (nopeatempoiseen, lyhyeen verkkovuorovaikutukseen liittyvä kielimuoto, jossa käytetään kirjainten lisäksi tunneikoneja)
- **puhekieli** (normittamaton, tilanteen mukaan vaihtuva kielimuoto)
- **murre** (paikallisesti vanhastaan käytetty kielimuoto)
- **aluepuhekieli** (laajahkon kaupunkimaisen alueen puhuttu kielimuoto, jossa on paikallinen leima, esim. Tampereen seudun puhekieli)
- **slangi** (kaupungissa syntynyt paikallinen, tietyn ikäryhmän kielimuoto; tietyn ammattikunnan piirissä käytetty kielimuoto, **jargon**)
- **kielen tilanteinen vaihtelu** (puhujalla hyödyntää kielellistä repertuaariaan ja ottaa käyttöönsä kuhunkin tilanteeseen sopivan kielimuodon)
- **rekisteri, koodi** (kielimuoto, tyyli)
- **idiolekti** (kunkin puhujan oma tapa puhua)
- **multietnolekti** (monietniseen kaupunkikulttuuriin kuuluva., eri kieliä sekoittava ja valtakieltä yksinkertaistava kielimuoto).

Kieli vaihtelee ajallisesti, tilanteittain, yksilöittäin

UUDEN OPETUSSUUNNITELMAN KIELITIETOISUUSPOINTTEJA

(AALTO 2017)

- Hyödynnetään omaa ja ympäristön kielellistä ja kulttuurista *monimuotoisuutta*.
- Jokainen yhteisö ja yhteisön jäsen on *monikielinen*.
- Keskustellaan kieliin ja kieliyhteisöihin kohdistuvista asenteista, ja *kielen keskeisestä merkityksestä oppimisessa*, vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä sekä identiteettien rakentumisessa ja yhteiskuntaan sosiaalistumisessa.
- *Eri kielten käyttö rinnakkain* koulun arjessa nähdään luontevana ja kieliä arvostetaan.
- Kielitietoisessa koulussa
 - jokainen aikuinen on kielellinen malli ja myös *opettamansa oppiaineen kielen opettaja*.
 - *jokaisella oppiaineella on oma kielensä, tekstikäytäntönsä ja käsitteistönsä. Eri tiedonalojen kielet ja symbolijärjestelmät avaavat samaan ilmiöön eri näkökulmia. Opetuksessa edetään arkikielestä käsitteellisen ajattelun kieleen.*

**Onko opetuksessa keskiössä
kielen tehtävät vai kielen kuvaus?
Kumpi pitäisi olla?
Sulkevatko pois toisensa...?**

MONILUKUTAITO

KIELELLÄ OPITAAN JA OPIKELLAAN MUISSAKIN KUIN KIELIAINEISSA

Kun opitaan, niin

katsomusaineissa
(uskonnossa,
elämänkatsomus-
tiedossa),

historiassa ja
yhteiskuntaopissa

taito- ja taideaineissa
(kuvataiteessa,
musiikissa,
liikunnassa,
käsiyössä)

Ympäristöopissa
(maantiedossa,
biologiassa,
terveystiedossa,
matematiikassa,
fysiikassa,
kemiassa)

Kun opiskellaan, niin

**MILLAISTA MONILUKUTAIDOA
IKÄRYHMÄSI OPPILAS
TARVITSEE?**

KOLMAS TILA

SUOMEN KIELEN JA KIRJALLISUUDEN OPETUKSESSA

(MUKAILTU MM. KAINULAINEN 2011)

PLE = *personal learning vironment*, henkilökohtainen oppimisen ympäristö, joka yhdistää teknologian, pedagogiikan, oppimisen ja ihmiset tukien oppijan omistajuutta omaan oppimisprosessiinsa (ks. esim. Juntunen & Laakkonen 2014)

Omat tekstit: tekstiviestit, sähköpostiviestit, päiväkirjat, blogit, piirrookset, runot, vitsit, some kaikkienensa (fb, twitter, meser, irc, instagram, gokus, wa ym.)

"tiimaritavara" jne.

**VAPAA-AJAN
TEKSTIT JA
TEKSTI-
KÄYTÄNTEET**

Kodin tekstit: tuotepakkaukset, muistilaput, TV, radio, internet, kirjat, julisteet, vuodevaatteet, pelit, leikit, lehdet, äänitallenteet jne.

**kulttuurit, sosiaaliset instituutiot
ja auktoriteetit**

Yhteiskunnan tekstit: ajokortit, ajanvarauskortit;
Eri yhteisöjen järjestyssäännöt;
joukkotiedotus

**KOLMAS TILA
(esim. PLE)**

**KOULUN
TEKSTIT
JA TEKSTI-
KÄYTÄNTEET**

Oppikirjat ja -vihot,
kirjoitelmat/aineet,
tuotokset, säännöt, ohjeet,
kouluTV,
opetusvideot, internet,
e-oppimateriaali, koulun
käyttämät alustat jne.

**teknologia,
tekstien tuottamiseen ja
kuluttamiseen käytetyt
laitteet ja välineet**

TEKSTIEN KEHYSTÄMINEN

Aluksi

- Millainen olo tekstistä tulee?
- Mitä tämä teksti yrittää tehdä minulle?

Sitten

- Miksi teksti on kirjoitettu, mikä teolla tekstillä on?
- Kuka tekstin on tuottanut ja miten? Missä on julkaistu?
- Ketä varten teksti on tuotettu? Kuka sitä käyttää, mihin ja miten?
- Mistä löytyy samanlaisia tekstejä?
- Millaisia tarkoituksia tekstillä on? Kenen etuja se palvelee?

Kysymykset, joiden tulisi olla
mielessä käsitellessäsi
mitä tahansa tekstejä
(huom. laaja tekstikäsitelmä!)

MILLÄ TASOLLA KIELTÄ KUVATAAN

- Eritelkää pareittain/pienryhmissä kaikkea kielioppiin liittämääne (mitä asioita, käsitteitä tms. kieliopista muistuu mieleen).
- Ryhmitelkää erittelemääne seuraaville tasoille:
 - Äännetaso (fonologia)
 - Sanan tai sananmuodon taso (morfologia)
 - Lauseen taso (syntaksi)
 - Tekstin ja tilanteen taso (pragmatiikka)
 - Semanttinen taso (semantiikka)

KIELIOPPI KUVAA KIELTÄ...

- äänneiden tasolla (fonologia)
 - aakkoset, vokaalit ja konsonantit, diftongi, kaksoiskonsonantti, äng-äänne...
- sanan tai sananmuodon tasolla (morfologia)
 - sanaluokat, adjektiivien vertailuasteet, aktiivi ja passiivi, sijamuodot, verbien aika- ja persoonamuodot, yleis- ja erisnimet, yhdyssanat, yhteen ja erikseen kirjoittaminen, (synonyymit, vastakohtat, homonyymit)
- lauseen tasolla (syntaksi)
 - lauseenjäsenet, lauseenvastikkeet, lausetyypit, modukset (tapaluokat), nominaalimuodot, pää- ja sivulause, yhdyslause, sivulausetyypit, välimerkit
- semanttisella tasolla (semantiikka)
 - ala- ja yläkäsitteet, synonyymit, vastakohtat, homonyymit
- tekstin ja tilanteen tasolla (pragmatiikka)
 - liittyy kyllä oikeastaan vähän kaikkeen
 - kappalejako, välimerkit, kielen variaatiot (yleiskieli, puhekieli, murteet ...)

KAKSI NÄKÖKULMAA KIELEEN

Formalistinen näkökulma

- Kieli on ensisijaisesti **individuaalinen ja mentaalinen järjestelmä, joka on jakaantunut fonologiaan, morfologiaan, syntaksiin ja leksikkoon**. Analysoimalla puhetta ja kirjoitusta sekä kuvaamalla ihmisten intuitiivista tietoa voidaan paljastaa kielen ominaisuudet.
- Kielitieteen avulla etsitään niitä **säännönmukaisuuksia**, joista **universaalin kielisysteemin** oletetaan rakentuvan.
- **Konteksti on kielenulkoinen**: kielen kuvauksessa ei siis tarvitse huomioida esimerkiksi puhujan tai kuulijan ominaisuuksia, kielen käyttötehtäviä, tilanteita tai yhteisöjä, joissa kieltä käytetään.
- Kielen **kuvaukset etenevät** kielen rakenteiden kuvauksesta, **muodoista, kohti niiden merkityksiä** – esimerkiksi etsitään **kieliopillisia muotoja teksteistä**.

Funktionaalinen näkökulma

- Kieli on ensisijaisesti **sosiaalinen ilmiö ja vuorovaikutuksen väline**. Merkitykset eivät ole sidottuja yhteen sanaan vaan yhdellä ilmauksella voi olla useita merkityksiä ja funktioita.
- Kieli on yksi **viestinnän väline muiden joukossa, ja se on olemassa vain kielenkäytössä**.
- Kielen kuvauksen tehtävänä on **kielen käytön ja merkitysten rakentumisen selittäminen**.
- **Kieltä ei ole mielekästä kuvata kontekstista irrallaan**: Kieli heijastaa ja rakentaa yhteisön toimintatapoja, ja sen avulla opitaan sosiaalisen kontekstin arvoja, käyttäytymistapoja ja asenteita.
- ”Kielen ja sosiaalisen systeemin vuorovaikutus on kaksisuuntainen: toisaalta kieli muovaa ja luo sosiaalista systeemiä, toisaalta sosiaalinen systeemi luo kieltä” (Luukka 2000).
- Kielen **kuvaukset etenevät merkityksistä kohti muotoja** – esimerkiksi teksteistä tutkitaan merkityksiä sekä ilmauksen tehtäviä ja vasta sitten tapoja, joilla ne on luotu.

ERI NÄKÖKULMAT KIELENOPETUKSESSA

(LUUKKAA 2004 MUKAILLEN)

	Perinteinen (formalistinen) opetustapa	Funktionaalinen kielenopetus
Mikä kieli on?	Rakennneosien järjestelmä, autonominen säännöstö	Sosiaalinen ja kognitiivinen ilmiö, keino ilmaista merkityksiä
Miten kieltä opitaan?	Sisäistämällä sääntöjärjestelmä; harjoittelun, toiston ja korjauksen kautta	Oppimalla tarkkailemaan ja muuntelemaan kielenkäyttöä aidoissa tilanteissa
Mitä kehitetään?	Normien ja sääntöjen hallintaa, kykyä nimetä ja luokitella kieltä	Tiedostumista kielestä, sen muodoista ja merkityksistä; taitoa käyttää kieltä
Tarkastelun yksikkö?	Irralliset sanat, lauseet ja virkkeet	Tekstit konteksteissaan
Mikä on tekstien asema?	Tekstit ovat ”poiminnan paikkoja”, esimerkkejä kieliopillisista seikoista	Tekstit ovat vuorovaikutuksen yksiköitä, opetuksen jäsentäviä voimia

LAUSE, LAUSUMA, VIRKE...

Lause

- on yhden persoonamuotoisen verbin (predikaattiverbin) sisältävä virke tai virkkeen osa – virkkeessä on siis yhtä monta lausetta kuin siinä on predikaatteja.
- voi olla päälause tai sivulause:
 - Päälause muodostaa itsenäisen kokonaisuuden, ja sen voi mainiosti ymmärtää yksinäänkin (se välttämättä tarvitse mitään täydennykseksi).
 - *Päälause on itsenäinen kokonaisuus.*
- Sivulause tarvitsee rinnalleen aina päälauseen, koska sitä ei voida ymmärtää täysin yksinään.
 - konjunktioilause *Isä sanoi, että hän oli jo valmis.*
 - relatiivilause *Minulla on mies, joka tykkää kokkaamisesta*
 - kysyvä sivulause *Kysyin teiltä, saitteko tekstinne valmiiksi.*

Lausuma

- on sanasta tai lauseesta koostuva, virkettä vastaava itsenäinen jakso puheessa.

Virke

- on yhden tai useamman yhteen kuuluvan lauseen kokonaisuus.
- kirjoitetun tekstin yksikkö, joka alkaa isolla alkukirjaimella ja päättyy isoon välimerkkiin.
- voi sisältää toisilleen rinnasteisia pää- ja sivulauseita tai toisilleen alisteisia lauseita.

TEHTÄVÄ:

- Montako lausetta kussakin seuraavissa virkkeistä on?
- Missä suhteessa lauseet ovat toisiinsa (rinnasteisia vai alisteisia)?
- Miksi ja-sanan edessä on joskus pilkku?
 - *Kurssi alkaa marraskuussa ja päättyy joulukuussa.*
 - *Kurssi alkaa marraskuussa, ja opintosuoritukseen kuuluu esseiden kirjoittaminen.*
 - *Opettaja kertoi, että kurssilla käsitellään kirjoittamista ja että siellä kerrataan myös kielenhuollon asioita.*
 - *Opettaja kertoi, että kurssilla kerrataan kielenhuollon asioita, joihin kuuluvat myös pilkkusäännöt.*

KIELIOPPIA VAI KIELENHUOLTOA

(TARNANEN 2012)

- Kielioppi on kuvaus kielen rakenteista, kielenhuolto on kielenkäytön ohjailua.
- Kielenhuolto voi olla
 - kielen rakenteiden tarkastelua (kirja- ja yleiskielen ohjailu)
 - tekstinhuoltoa (yksittäiset tilanteet)
 - kielen aseman huoltoa (kielen asema ja tehtävät yhteiskunnassa).
- Kielenhuollossa kuvataan kielenkäyttöä ja annetaan siitä kuvausten perusteella mahdollisimman tarkoituksenmukaisia ohjeita.

KIELENHUOLLON TEHTÄVÄT (TARNANEN 2012)

- Kielioppi ja kielenhuolto eivät ole sama asia, vaikka kielenhuollossa tarvitaan kieliopin käsitteitä.
- Tehtävänä kielen yhdenmukaisuus (ymmärtäminen) ja säilyttäminen (ilman sääntöjä rapautuu)
- Liittyy lähinnä kirjoitettuun kieleen
- Kielenhuolto liittyy
 - erilaisiin kirjoitusohjeisiin (esim. isot ja pienet, yhteen ja erikseen kirjoittaminen, alkukirjaimet, vierasperäisten sanojen oikeinkirjoitus, välimerkkien käyttö)
 - sanastoon (esim. uudissanat, termit)
 - tekstien yhtenäistämiseen (esim. lehtikieli, virkakieli)
 - nimistön huoltoon (esim. uudet paikannimet)

TEHTÄVÄ: VOIKO KIELENHUOLTO OLLA MUKAVAA?

Mene osoitteeseen

<https://kielikeskus.jyu.fi/opetus/kirjoitusviestinta/kielikukkasia>

Voisiko kielikukkasista olla apua kielenhuollon opetukseen...

MERKITYS, MUOTO JA KÄYTTÖ

- KIELEN RAKENTEIDEN EROTTAMATON KOLMIKKO

(AALTO 2011)

Merkitys

- Mitä merkityksiä rakenteella ilmaistaan?
- Millä muilla kielen keinoilla ilmaistaan samoja merkityksiä?

Käyttö

(miten rakennetta käytetään)

- Millaisissa tilanteissa ja teksteissä?
- Millaisissa lauseissa?
- Millaisten sanojen ja muiden rakenteiden kanssa
- Missä tehtävissä se on lauseessa?
- Missä sitä ei käytetä?
- Kuka sitä käyttää/ei käytä?

Muoto

- Millainen muoto rakenteella on?
- Miten muoto muuttuu esim. sanoja taivutettaessa?
- Mistä rakenteen tunnistaa?
- Miten sitä nimetään?

Sovelletaan tätä:

Listaa 10 erityyppistä adjektiivia ja tutki niitä näiden kysymysten avulla.

Mitä huomaat?

ESIMERKKEJÄ PERINTEISEN KIELIOPIN OPETUKSEN ONGELMISTA

(KORHONEN & ALHO 2006, KAUPPINEN 2010, AALTO & KAUPPINEN 2011, AALTO 2011)

- Keskitytään pieniin yksiköihin: äänteet, sanat, maks. lauseet
- Kielen ilmiöt irrotetaan tekstistä ja tilanteesta
- Jännöksetön kuvaus ja luokittelu
- Systemin luonne: loogisuus–sopimuksenvaraisuus
- Kieltenväliset yhteydet: vertailu puuttuu
- Taitokäsitys: mitä on kieliopin osaaminen, muistettavia sääntöjä ja luokituksia vai kielellistä päättelykykyä?
- Pedagoginen lähtökohta: annetun tiedon soveltaminen.

MILLAISTA TIETOA KIELESTÄ OPPILAS TARVITSEE?

(KAUPPISTA 2010 JA AALTOA 2011 MUKAILLEN)

- **Tietoa kielen tehtävistä (funktioista)**
 - Mitä kaikkea kielellä tehdään?
 - Miten se toimii eri yhteyksissä?
- **Tietoa kielen rakenteista ja niiden tehtävistä**
 - Millaisia rakenteita kielessä on? Mitä merkityksiä niillä ilmaistaan?
 - *Esim. genetiivi ilmaisee muutakin kuin omistamista... Meidän auto on tuon talon takana, sairaan kaunis maailma, mun täytyy mennä, vuodenaika, urheilun kuukauden, ostin hanskat ja pipon*
- **Käsitteitä kielestä puhumiseen**
 - **Tietoa kielen variaatiosta** ja muuttumisesta
 - Miten kieltä käytetään eri tilanteissa ja teksteissä?
 - Miten kieli muuttuu?
 - *Huom. Ovatko käsitteet välineinä vai itseisarvona? Mitkä käsitteet ovat tärkeitä ja mitkä vähemmän tärkeitä? Hukkuuko ilmiöt ja ymmärrys niistä käsiteviidakkoon?*
- **Tietoa kielenkäytön normeista** (sopimusluonne)

KIELIOPIN JA KIELENHUOLLON ARVIOINTI

(TARNANEN 2012)

- Mitä on osaaminen?
 - metakielen hallinta
 - merkityksen oivaltaminen ja käyttö vs. nimeäminen (vrt. tunnistaa – tietää – soveltaa)
- Millä tavalla arvioidaan?
 - koe – yksipuolinen (nimeäminen ja kontekstittomuus) vs. monipuolinen (analysointi, pohdinta, käytön moninaisuus)
 - lukeminen ja ymmärtäminen
 - kirjoittaminen
- Millaista palautetta?
- Kehittymisen seuraaminen
 - vrt. aloitetaan nimeämisellä ja kategorisoimisella vuosi vuoden jälkeen.

KIELELLINEN REPERTUAARI JA KIELEN OPPIMINEN

(AALTO 2011)

- Mitä eri kieliä osaat ja miten, eli millainen on kielitaitoprofiilisi?
 - *Kielitaitoprofiilisi* kuvaa sitä, millä kielitaidon osa-alueilla (puhuminen, puheen ymmärtäminen, kirjoittaminen ja tekstin ymmärtäminen) olet vahva ja millä osa-alueilla on kehittämisen tarvetta...
- Miten olet oppinut eri kieliä?
- Millainen sija eri kielillä on *kielellisessä repertuaarissasi*?
 - *Kielellinen repertuaarisi* on moniulotteinen viestinnällinen kompetenssisi, joka muodostuu osaamistasi kielistä, kielivarannostasi ja johon voit esim. tukeutua erilaisissa (ja erikielisissä) viestintätilanteissa.
- Miten kieltä pitäisi opettaa?
 - Miksi esimerkiksi kielitiedon opetusta/kielioppia ja sen käsitteitä tarvitaan?

PLURILINGVAALINEN (MONIKIELINEN) LÄHESTYMISTAPA

(EUROOPPALAINEN VIITEKEHYS 2003, 23–24, 185)

- Plurilingvaalinen lähestymistapa kielten opetuksessa sisältää ajatuksen kielten oppimisesta formaaleissa ja informaaleissa ympäristöissä siten, että eri konteksteissa opitut kielet ja kulttuurit synnyttävät **yksilöllisen kielellisen viestintätaidon, plurilingvaalisen kompetenssin.**
- Plurilingvaalisen kielenopetuksen päämääränä on kehittää mahdollisimman moniulotteinen ”kielellinen repertoaari, jossa kaikilla eri kielten kieli- ja kommunikaatiotaidoilla on sijansa”.
- Lähestymistapa siis sisältää ajatuksen eri kielten välisestä synergiasta mutta myös **ajatuksen oman äidinkielen sisällä tapahtuvasta monimuotoisuudesta.**

KOULUN ROOLINA ON TARJOTA...

(A. KAUPPINEN 2007)

- tehtäviä ja keskusteluja, joissa eri kielimuodot pääsevät oikeuksiinsa
- kielimuotojen ja kielten vertailua
- muuntelutehtäviä: sama asia eri tilanteissa ja eri tarkoituksiin
- kielen normien opettamista.

MITEN TOTEUTAN PLURALISTISTA JA YHTEISÖLLISTÄ KIELIKÄSITYSTÄ (A. KAUPPINEN 2007)

1. **Kielen ja kulttuurin variaatio:** tilanteiset oppimiskäytännöt, oppilaan tekstimaailman hyödyntäminen
2. **Teoriatieto:** kielitieto, tekstitieto, normit, kirjallisuustieto
3. **Käytänteiden/kulttuurien erot:** esim. muuntelutehtävät
4. **Kriittinen kehystäminen:** tekstien kontekstuaalinen tarkastelu ja analyysi